Motie voor VNG-congres 8-10 juni 2016

Aanpak Houtrook

Bij de verbranding van hout in kachels en haarden komen verschillende stoffen vrij zoals fijn stof, koolmonoxide, verschillende luchtige organische stoffen en PAK's (polycyclische aromatische koolwaterstoffen).

Constaterende:

a. dat houtrook o.a. veel fijn stof bevat, terwijl inademing van fijn stof in iedere concentratie bijdraagt aan gezondheidsschade omdat er geen niveau is waaronder inademing geen gezondheidsrisico oplevert;
b. dat houtrook tevens kankerverwekkende stoffen bevat en dus een risico vormt ook voor gezonde mensen indien regelmatig in hoge concentraties ingeademd, hetgeen het geval kan zijn in de directe omgeving van een locatie waar regelmatig hout wordt gestookt, zeker waar verscheidene stooklocaties bijeen liggen;
c. dat een aanzienlijk percentage van de burgers vaak geurhinder ondervindt van houtstook van de buren;
d. dat bij het stoken van hout ook nog andere schadelijke stoffen ontstaan, bijvoorbeeld dioxines.

Tevens constaterende:

e. dat houtrook een toenemend probleem is, en het aantal houtkachels en open haarden toeneemt;
f. dat voorlichting over de wijze van stoken in veel gevallen niet leidt tot gedragsverandering van degene die hout stookt;
g. steeds meer mensen de kachel als hoofdverwarming inzetten en dus hele dagen stoken.
h. dat het alleen aanbieden van informatie, tips en adviezen met alle denkbare middelen niet kan voorkomen dat sommige houtstokers grote problemen in hun omgeving veroorzaken;
i. dat er dus altijd behoefte blijft bestaan aan effectieve instrumenten voor beoordeling en handhaving;
j. dat ambtenaren en externe experts aangeven dat gemeenten onvoldoende mogelijkheden hebben om met handhaving van de bestaande regels burgers te beschermen in gevallen van duidelijke geurhinder en/of neerslag van roet en/of ernstige klachten over gezondheidsproblemen door houtrook

Overwegende dat:

I. De staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu in haar beantwoording van Kamervragen dd. 28 januari aangeeft:

a. dat de overlast door houtrook kan worden beperkt door het gebruik van de juiste brandstoffen, het toepassen van de juiste op volledige verbranding gerichte, stooktechniek en door rekening te houden met ongunstige weersomstandigheden;

b. geen aanscherping van regels te overwegen, maar alleen in te zetten op vrijwillige gedragsverandering;

c. de rol van het Rijk zich momenteel beperkt tot het instellen van een Platform Houtrook en Gezondheid, vooral gericht op kennisuitwisseling en informatievoorziening

II. Het zeer onwaarschijnlijk is dat alleen door advies, tips en informatievoorziening aan alle criteria voor het beperken van overlast voldaan gaat worden.

III. Ook veel andere gemeenten, waaronder Utrecht, Nijmegen, Lelystad, Almere, Groningen, Leeuwarden en een aantal andere gemeenten worstelen met het probleem van houtrook.

IV. Het voornemen bestaat het Bouwbesluit als Besluit Bouwwerken Leefomgeving onderdeel te maken van de Omgevingswet. Daarbij zal op verzoek van de VNG het verbod op het verspreiden van hinderlijke of schadelijke rook, roet of stank vervallen. De eisen aan de schoorsteen blijven bestaan, maar het zal zo blijven dat ze alleen de woningen met schoorsteen beschermen en niet de buren.

V. De staatssecretaris heeft toegezegd uitvoering te geven aan een door Cegerek en andere kamerleden van PvdA, D66 en Groen Links ingediende motie, die het volgende behelst:
In overleg treden met RIVM en de gemeenten om in kaart te brengen wat de problemen en mogelijke oplossingen zijn voor de gezondheidsklachten die een deel van de Nederlanders ervaart door houtstook, waarvan uit onderzoek door de noordelijke GGD'en met de universiteit Utrecht is gebleken dat er momenteel geen adequate oplossing is.

VI. De staatssecretaris heeft in een algemeen overleg met de commissie Leefomgeving van de Tweede Kamer toegezegd dat:

a) Ook naar de oplossing in Duitsland gekeken zal worden.
b) Overwogen wordt de uitvoering van de Ecodesign-richtlijn die eisen stelt aan houtkachels eerder in te voeren dan de geplande datum in 2020.
c) Bij het opstellen van de regelgeving die onder de Omgevingswet komt er op te letten dat aan gemeenten voldoende mogelijkheden worden gegeven om effectief op te treden.

Stelt voor aan het VNG-congres om te besluiten:

1. Dat aan de VNG wordt opgedragen bij het Rijk aan te dringen op:

a) Bij het vervallen van het hinder-verbod (art 7.22) uit het Bouwbesluit elders in de regelgeving een verbod op te nemen dat beter handhaafbaar is in het geval van hinder en risico's door houtrook;
b) De opvolger (BBL) van het Bouwbesluit aan te passen zodat eisen aan schoorstenen ter bescherming van de woning zelf, ook gaan gelden voor de buren.
c) Ontwikkeling van een objectieve en handhaafbare beoordelingsmethode (en meetinstructie) voor stookinstallaties in particuliere woningen met als doel overlast / hindersituaties in voldoende mate te kunnen objectiveren.
d) Naast de versnelde invoering van criteria voor uitstoot van te verkopen kachels, ook te bevorderen dat bestaande kachels versneld vervangen worden dan wel uitgebreid met voorzieningen om de overlast te reduceren bijvoorbeeld door een filter of katalysator.
e) Een harde termijn vast te stellen waarbinnen alle houtkachels moeten voldoen aan strikte uitstooteisen met een bijpassend kwaliteitsbewakingssysteem, daarbij gebruik makend van de ervaringen van omringende landen zoals Duitsland.